

La Veu d'Inca

REDACCIO I ADMINISTRACIO
Murta, 5.—INCA.

Any II

SETMANARI POPULAR
INCA 18 DE MARS DE 1916

Núm. 64

PAGAMENT A LA BASTRETA
Un trimestre Una pesseta

Coremals

El gran propagandista catòlic, Rnt. D. Fèlix Sardà i Salvany, Tots els anys per la Corema, solia donar unes conferències en català en la Acadèmia Catòlica de Sabadell d'on ell era Consiliari. Per donar un plat coremal a nostres lectors, hem trobat oportú reproduir la conferència que donà sobre'l *concepte racionalista i concepte cristià de les públiques calamitats*, que tal vegada mai ha tengut més oportunitat que ara davant les calamitats públiques que per totes parts mos rodetgen.

Vegín si s'escoblatjava bé el Dr. Sardà:

CONCEPTE RACIONALISTA Y CONCEPTE CRISTIÀ

DE LAS PÚBLIQUES CALAMITATS

Senyors y amichs meus:

Cada volta que una calamitat qualsevol de caràcter general posa en connció l'esperit públich, se desenvolpan tocant á ella dos corrents d'opinió diverses, vertader reflexe dels respectius estats d'ànim dels qui volen filosofar un poch sobre aytals luctuosos aconteixements. Aqueixes dos inverses corrents son: lo naturalisme y lo sobrenaturalisme; lo criteri merament humá y lo criteri humá cristià. Son hores solemnes en que ningú s'escapa de entrar en alguna reflexió y preguntar-se'l per qué de semblants desoris. El fenomen s'imposa ab tota sa esgarrifosa realitat, y es llógich que tothom vullga saberna la causa y donarsen alguna explicació. Y aquí entra la doble corrent de que vos parlava suara y en la que vos prego fixéu ab mi vostra atenció.

Ben mirat, senyors y amichs meus, no hi ha en lo món més que dos modos de véurer totes les coses que passen en ell: ó ab la llum de la rahó illuminada per la fé, ó ab la sola llum de la rahó. Donauli a qualsevol problema les voltes que volguéu, tindreu que venir á parar sempre á eix dilema: ó busqueu la solució en Deu, ó la busquéu fora de Deu. En menys paraules: ó discorreu com racionalistes, ó discorreu com cristians.

¿Quín es, donchs, lo concepte raciona-

nalista y quín lo concepte cristià en aixó de les públiques calamitats?

Es lo que anam á véurer y á resoldre, ajudant Deu, en la present Conferència.

Lo criteri racionalista no compta ab Deu per res. No veu en les perturbacions del ordre físich més que fenòmens de la Naturalesa. Aixó sí, de la Naturalesa ab lletra majúscula, per significar que aquéixa es una gran senyora, que no pot tractarse de qualsevulla manera. ¡Y tant, si en aqueixos casos se arriba fins a posarla en lloch de Deu!

Lo criteri racionalista no veu, donchs, en les perturbacions del ordre físich més que fenòmens naturals; no veu l'Autor d'ells, y per aixó per simularni un d'autor hi posa la Naturalesa ab lletra grossa. Mes aixó es trampa purament ortogràfica per dissimular la ignorancia filosòfica, perque la Naturalesa i'ls fenòmens naturals, tant si's posan ab lletra grossa com si's posan ab lletra xica, no son més que una mateixa cosa. Son efectes y res més. Y aquí no tractam de buscar efectes, que aquéixos massa que's veuen y's fan sentir. Lo que tractam de buscar es la causa. Y dir que la causa dels efectes naturals es la Naturalesa, es voler explicar una cosa per ella mateixa, es lo que'n diuen los dialéctichs *petitio principii*, es lo que'n diuen els castellans: *Verdad de Pero Grullo, que á la mano cerrada llamaba puño*.

Ja veyéu, donchs, senyors y amichs meus, si ni ha de filosofia cursi per aqueixos mons de Deu en aixó de véurer no més que femomens de la Naturalesa, en les actuals espantoses inundacions.

La Naturalesa, senyors y amichs meus, pot tenir y té en realitat lo cap molt gros, sobre si se la escriu ó imprimeix ab lletra grossa, però no es intelligent; es una forsa cega, ó millor dit un conjunt de forses cegues. Forfes cegues y cegament mecéniques é inconscients, sens mira ni finalitat que surti d'elles mateixes, perque finalitat suposa ordenació de medis a fins, y ordenació suposa direcció, y direcció suposa coneixement, y coneixement suposa quel com més que materia. Si no hi ha, donchs, més que Naturalesa material, no hi ha més que necessitat y fatalisme. L'home, víctima d'ells, no es sinó com los carréus que'l torrent fa rodolar cinglera avall fins al riu, y

o riu porta ab sa desbordada corent fins al mar. Y'l filosoph racionalista que aixó estudia, no hi pot veurer més anllá de lo que hi veuria dit carréu si tingués ulls, ó de lo que hi veuen els aucells del aire y les feres del bosch que'n tenen. A tot aixó pot arribar la filosofia racionalista; pas més pas menos, no passarà del coneixement material de fenòmens materials, més ó menys sorallosos ó desacostumats.

La Naturalesa, fins ab lletra majúscula, no dona res més de sí.

Ja'n podem restar, donchs, de contents y satisfets los observadors dels fenòmens naturals. Si no tenim altra candela per anárnosen al lli haurem be plá de anárnoshi a les fosques. Y no obstant, lo filosoph (y per aixó es diu filosoph), té dret de saber alguna cosa més y de mirar més enllá. La filosofia se defineix *cognitio rerum per causas*, lo coneixement de les coses per llurs causes, y sobre tot per llur causa primera, que en rigor es la única verdadera causa, perque sens ella no n'hi hauria cap més. Totes les demés son a la vegada causes y efectes; causes per un cantó, y efectes per l'altre. Sols aqueixa Causa primera es causa sense ser efecte. Y aqueixa té un nom en tots els idiomes, una definició en totes les filosofies sanes, un respecte en totes les consciencies honrades. Aqueixa primera causa que ho es de tot, y ella no ho es efecte de res, aqueixa primea y única veritable Causa es Deu Nostre Senyor.

Hi ha de véurer, donchs á Deu en totes les coses, y ha que véurel també en les, inundacions y demés públiques calamitats.

Y ab aixó estam ja de plé en lo que'n dich criteri ó concepte cristià respecte a eixa materia. Criteri cristià que es l'únich racional, y en conseqüencia l'únich filosòfich, y per tant l'únich que pot dirse *criteri*. Perque *criteri* es lo qui dona explicació de alguna cosa; y aquell altre criteri, com havem vist, no explica res, y lo nostre en cambi ho explica tot.

Anem a véureho per pessetes menudes.

Sobre les lleys totes de la Naturalesa hi ha lo legislador, que les hi ha donades, perque es qui l'ha criada, y sols pot donar certes lleys a sa criatura qui es son criador. Lleys no cegues, sino ordenades; lleys ab plan preconcebut, y de consegüent ab determinació d'uns medis y d'un fi, y de con-

següent ab coneixement d'ells, y de consegüent ab inteligencia directiva. Lo qual, si no fos pleonasme, fora lo mateix que dir ab inteligencia intel·ligent; y com que's tracta de un mecanisme universal, havem de dir ab inteligencia universal, ab inteligencia suma, ab inteligencia infinita. Y aqueixes lleys, perque no son dirigides a cegues, sino per inteligència lliure, no son tan fixes que no pugan en donats moments històrics sufrir alteració ó desviació, o diguemne, si voléu, perturbació. La inteligencia que les ordena de una manera, les pot, quan li plasca, ordenarles de altra; per això tenen dites lleys son moviment ordinari, y a voltes son moviment extraordinari, y tan lleys son quan l'ordenador vol que obren segons un ordre tal, com quan vol que obren ab un ordre qual. Això que nosaltres, cechs o curts de vista al menys, ne dihem desordre, no es més que una altra mena d'ordre, menys acostumat, però tan ordenat com l'anterior; es un ordre excepcional si voléu, es un ordre extra, per això se'n diu extra-ordre o extraordinari. Lo qual (y sia dit aquí de passada), dona tota la explicació, no sols teològica, sino filosòfica y racional, del miracle.

Lo concert d'aqueix món, senyors y amich meus, es com una inmensa sinfonia en que està tot acordat y armoniat per la mà de un hàbil compositor, com no n hi ha d'altre. Però aqueix compositor, com els de humanes partitures y més que ells, posa algú cop en la seva obra estranys acoris y rares disonancies, que no comprén lo músich adozenat, però que pel gran músich y eminent concertador son efectes calculats y de impressió la més grandiosa.

Deu es aqueix sobirà legislador y concertador, y no hi ha una nota de sa universal partitura, ab ses disonancies y tot, que no la hagi Ell escrita y posada en son degut lloch y temps y ab son degut ritme y compás. Obra en tot, repetimho, conscientment y lliurement y ab fins dignes de sa infinita sabiduría y justicia y bondat, perque en Deu son sempre inseparables y essencials y consubstancials eixos tres atributs. La teologia de tots los cultes aixís ho predica; la filosofia de totes les escoles aixís ho ensenya; lo sentit comú de tots los pobles aixís ho revela en sos més vulgarisats aforismes. Lo proverbial bon-sens de nostre poble català, que'l té millor que molts *superhoms* catalanistes, diu: «no's mou fulla que Deu no ho vulla,» y «quan Deu vol de tot vent plou,» que es manera ben gràfica de expresar primerament la intervenció del voler de Deu en tots los fenòmens de la Naturalesa, y segonament, que Deu no vé subjecte o sotmés a cap ley d'ordre natural, sino que al revés, totes les lleys de l'ordre natural venen subjectes y sotmeses al lliure voler de Deu.

Sempre ha cregut això la humanitat, y per això y per natural instint ha considerat sempre com voluntat de Deu lo que li prové dels desordres o perturbacions de la Naturalesa. Sempre l'home s'ha dirigit a Deu ab ex-vots y pregaries demanantli que apar-

tés d'ell semblants calamitats o que'l lliurés de sos desastres y estragos, y donantli gracies quan aixís ho ha conseguit. Si en les perturbacions físiques de la naturalesa no hagués vist més que efectes necessaris y mecànichs de lleys cegues é invariables, com pretenen els racionalistes, may haguera pensat en dirigir-se al cel ab pregaries ni ab agraïments. No es això dictámen exclusiu de la revelació cristiana o mosaica. Avans que aquéixes ho havían dit al home los mers dictámens de sa rahó.

Deu Nostre Senyor es, donchs, l'autor de quants fenòmens naturals passen a nostra vista, aixís dels que per agrardarnos ne dihem beneficis, com dels que per desplaure'ns reputam calamitats o desgracies. La mateixa Providencia intel·ligent es la qui fa córrer los rius per fertilisar les hortes, y'ls fa sortir de mare per destruirles; la qui ab pluja mansa dona les cullites y ab assoldor temporal y pedra les arreballa. Lo sol que vivifica y lo llamp que mata no fan sino obedir ses ordres; lo aire quan es pur y sanítós es obra seva, com quan es portador del contagi de la pestilencia. No hi ha dos Deus, com grollerament deyan los maniqueus, un autor del bé y altre del mal; sino que es un sol Deu Totpoderós, autor de lo que'n dihem bé y de lo que'n dihem mal, exceptuat sempre lo mal moral o maldat que Ell no fa positivament, sino que en determinats cassos y per secrets designis permet o consent, deixantne tota la responsabilitat a la humana criatura. Aquell pacientíssim Job, profeta històric en alguna manera de la humanitat dolorida y pacient, ho deya ab frasse sublim que ha traspasat tots los sigles: «Deu (exclamava després de haverho tot perdut), Deu m'ho havia donat tot, y Deu m'ho ha prés tot; sia son sant nom benèfit y alabat.» Y seguía dient: «Si de Deu ne rebem les coses pròsperes, ¿per qué no li havem de acceptar per igual manera les adverses?» Hi ha més filosofia en aqueixes sentides paraules de aquell gran home de la Ley natural, que en totes les més enlayrades lucubracions de la moderna ciencia naturalista, que per no regonéixer a Deu com autor de totes les coses, s'aconsola de atribuirles a una paraula buida de tot sentit, qual es la cega Naturalesa.

(Acabarà.)

Súplica a San José

Es tu Nombre más bello y hermoso
que del ángel la tersa figura
y tu alma es más santa y más pura
que el Querube que adora al Señor.

Es tu rostro un pedazo de Cielo,
la justicia es tu ángelica cara,
el poder es tu mística Vara
y tu pecho volcán es de amor.

Son tus ojos, ojos de paloma
que reflejan candor e inocencia
y tan sólo, José, tu presencia
ahuyetan a Satán, tentador.

Es tu boca panal de dulzura,
que la miel noche y día destila
y constante se inflama y titila
en tu pecho la llama de amor,

La virtud que en Tí más resplandece
y te eleva, te encumbra y te endiosa
es virtud muy excelsa y hermosa,
cuyo nombre es la santa humildad.

Corazón en tu pecho palpita
que sustenta tu cuerpo y tu vida
y hecho está al mismo peso y medida
que el de Dios, que es Amor-Caridad.

Yo te pido, José venturoso,
que me mires piadoso, de suerte
que feliz sea un día mi muerte
y me llesves al trono de Dios.

¿No eres tú medicina a mis males?
¿No eres tú mi propicio abogado?
¡No permitas me arrastre el pecado
y esté sordo mi oído a tu voz!

EL MONJE DE VILLAVERDE

Un amic nostre ens ha presentat un número de «La Acción» de Madrid, interesant-se que copiém lo següent, lo que feim per tractar-se d'un fill d'Inca.

EN EL SUPREMO

La vista celebrada hoy en esta Sala ha tenido un doble interés: la importancia e índole del asunto, que afecta por sus consecuencias a la isla de Mallorca, y el haber informado, poniéndose al recurso don Miguel Amengual, una de las más prestigiosas figuras del foro de Baleares.

La cuestión sometida al fallo de los tribunales de justicia, que esta tarde tuvo término en el Supremo, motivóla el incumplimiento de ciertos contratos, en los que fueron parte don Gaspar Gestido Peña y don Bartolomé Aloy Bennassar.

Entre ambos señores se firmó, con fecha 26 de Octubre de 1910, un documento privado de sociedad, referente a la realización de un proyecto de ferrocarril que, partiendo de la ciudad de Inca (Mallorca), pasará por los pueblos de Caimari, Selva, Moscarí, Pollensa, Alcudia y otros, enlazando con la línea férrea existente de Palma á La Puebla y Manacor. Extendióse el contrato a la explotación de la Central Eléctrica de Pollensa, propiedad del señor Aloy Bennassar, y también a la de unas minas situadas en la jurisdicción de Alcudia, de las cuales don Gaspar Gestido aseguraba ser dueño. Estipulóse, además: todo lo conduida estimación del dolo, hecha por la Sala sentenciadora; en la incongruencia entre lo pedido en la súplica de la demanda y lo otorgado en el fallo, y, últimamente, en error de hecho y de derecho en la apreciación de las pruebas.

En nombre de don Bartolomé Aloy, impugnó el recurso don Miguel Amengual, abogado de Inca, quien hizo un informe admirable de fondo y forma. Con palabra fácil y justa analizó los antecedentes del asunto, y, al impugnar los motivos de casación desarrolló, demostrando poseer un alto grado de cultura jurídica, la doctrina del dolo y de la indemnización por daños y perjuicios, para deducir cuán acertadamente hubo de aplicar la Audiencia los preceptos del Código civil relativos al caso. Negó la incongruencia, demostrando que el fallo se limita a conceder lo pedido, y sostuvo que no es lícito descomponer

aïslar los elementos de prueba al objeto de demostrar el error cometido por la Sala sentenciadora, cuando ésta los apreció en conjunto, por tenerlo así reiteradamente dispuesto el Supremo Tribunal de Justicia.

Media hora duró el informe del letrado de la parte recurrida, que fué atentamente oído, y al terminar la vista, muy favorablemente comentado. Los profesionales que se encontraban en la sala felicitaron al señor Amengual, quin ha sumado hoy un nuevo triunfo a los muchos obtenidos durante el ejercicio de su carrera en Balears.

P. A. B.

ECOS POLÍTICOS

S. M. el Rey ha firmado el decreto disolviendo las actuales Cortes y convocando a elecciones para Diputados a Cortes y Senadores. Las primeras se celebraran el día 9 del próximo Abril y las segundas el día 25.

Se asegura que D. Jerónimo Pou, reformista, retirará su candidatura a Diputado a Cortes, a consecuencia de haberse roto el pacto electoral entre liberales y reformistas, en cuyo caso serían proclamados Diputados por Mallorca el Sr. Maura Montaner, dos datistas y dos liberales.

Si hay lucha, el triunfo del Sr. Maura es seguro, pues, no solamente le votará el partido maurista, sino también, elementos neutros y de bandos políticos opuestos que, estimando a D. Antonio como una gloria de Mallorca, quieren contribuir a que continúe siendo nuestro Diputado, cargo que hace 35 años ejerce brillantemente.

Nos consta que, a petición del Concejal D. Ramón Reus, el Ayuntamiento de esta ciudad acordó invitar a la prensa local para que asista a las sesiones del Consistorio, y no tratar en éstas más asuntos que los que figuren en la orden del día, la cual se pondrá de manifiesto en la Casa Consistorial, mediante una pizarra.

Nosotros que somos partidarios de la publicidad, cuando de intereses municipales se trata, celebramos los acuerdos aludidos.

Nuestro Ayuntamiento celebra sus sesiones todos los jueves, a las ocho de la noche. Por precepto de la ley, dichas sesiones son públicas; pero, raras veces el público asiste.

¿Porqué el pueblo abandona el derecho que tiene de concurrir a las sesiones del Ayuntamiento?

¿Porqué los inquenses no se cuidan de ver si los concejales que eligieron cumplen ó no con su deber?

¡Inquenses! Si quereis que vuestros intereses estén mejor administrados; si deseais que los tributos se repartan equitativamente; si anhelaís mejoras útiles y provechosas: *asistid a todas las sesiones del Consistorio*. Os lo recomienda vuestro amigo.

SENEN MIPP.

PUBLICACIONES REBUDES

La «Acción Social Popular» ha publicado un primoroso folleto titulado «El Dr. Torras y Bages, Obispo de Vich, y la Acción Social Popular»

que contiene un precioso trabajo de tan eminente Prelado en favor de dicha benemérita asociación y una colección de cartas del mismo llenas de luminosas enseñanzas.

CATECISMO MARIANO PEDAGOGICO, por el doctor D. Federico Santamaría Peña. 1298 página en 16.º; 30 céntimos en cartóné y 10 id, en rústica.— *Pañuelas, 20, Madrid.*

La fecunda pluma del Sr. Santamaría, que acaba de publicar dos tomos de *Reflexiones sobre los Evangelios del año*, para alivio del Párroco y vulgarización del Evangelio, nos sorprende con esta obra simpática.

Este precioso Catecismo de la Santísima Virgen está dividido con mucho ingenio en cuatro partes semejantes á las del Catecismo de la Doctrina Cristiana.

Siendo su autor el teólogo catequista Dr. Santamaría, que antes ha publicado las cuatro series de *Diálogos Catequísticos*, el *Catecismo Razonado de la Sagrada Eucaristía*, las *Meditaciones Catequísticas sobre la Gracia Divina* y, sobre todo, el *Ripalda al alcance de los niños*, tan aplaudidos por Prelados y periodistas, es innecesario hablar de su admirable método cíclico, de su exactitud y profundidad teológica, de su claridad meridiana.

Es excelente regalo para las Hijas de María, para los que pertenecen á las Congregaciones Marianas, para los niños de las Catequesis y Escuelas, para todos. Bien pudiera estudiarse en los meses y días dedicados á María. Este librito está llamado á difundir por todas partes con la verdadera devoción á María el Reinado dulcísimo y salvador de la madre de Dios.

CRONICÓ D'INCA

Día 12—Sabem que s'és nomenat Consiliari dels exploradors Mossèn Antoni Palou. Lo felicitem.

—El Sindicat La Pau ha renovada la mitat de la Junta Directiva.

—També s'ha renovat el Discretori de la Tercera Orde de San Francesc, essent elegit el següent personal:

Ministre—D. Sebastià Amengual Vallespir.

Vice-Ministre—D. Pere de A. Mulet Reinés.

Mestre Novicis—D. Miquel Duràn Seurina.

Vice-Mestre—D. Francesc Brunet Galabert.

Secretari—D. Gabriel Marimón Bennassar.

Vice-Secretari—D. Pere M. Balle Seurina.

Día 15—Avui dematinada ha mort repentinament D. Josep Massanet Capità del Regiment d'Inca. A les 4 del cap-vespre s'ha fet l'enterro assistint-hi la plana major d'Inca, sos distingits parents, els militars amb Coronell que presidia el dol amb los germans del difunt.

La tropa que acompanyava el cadàver li fe els honors reglamentaris disperant sos fusells a la sortida d'Inca.

Día 16—A la Parroquia ès celebren sumtuosos funerals per l'etern descans de l'ànima del Capità Massanet. E-hi assistí molta gent. Que Deu l'haja trobat en estament de gracia. Donàm nostre condol a la Sr.ª Viuda i demés familia.

—Tots els vespres continua acudint gran

gentada a les conferencies coremals que fa Mn. Miquel Pomar. Se coneix que agrada de lo més a Inca. Deu vulga que s'en aprofitin de bò i que no quedi negú sense fer una bona bugada aquesta corema.

El novell Cronista.

VARIES

ACLARACIÓ

Ha arribat a nostra Redacció noticia de que fa uns quants dies alguns joves de nostra ciutat estàn preparant-se per donar, an el nostro primer Coliseu i en temps molt prop-vinent, una funció teatral en la que's passarà en escena el drama «El Soldado de San Marcial» i el sainet «Los Sus-tos». Segons sabem, aquests joves pensen destinar el producte de dita funció a benefici de la «Creu Roja».

Sa mos suplica i gustosament ho feim constar, que, contra tota opinió equivocada que sobre el particular pugui tenir-se, ni la «Creu Roja» ni per tant, cap dels membres de la seva directiva tenen res que veure en dita funció ni en l'indole moral de les peçes escèniques que's representin, limitant-se sols dita Societat a abceptar el producte que s'obtingui de la recaudació.

AN EL CÍRCOL D'OBRERS CATOLICS

El Srs. Consiliari i President d'aquesta Societat mos han convidats a la vel·lada literaria-musical que donarà el Círcol el día 19, en honra de Sant Josep, baix el següent programa:

- 1 El Taller de Nasaret. (Himne.)
- 2 La mort del Rossinyol. (Poesía.)—B. Caimari.
- 3 Fe d'En Rossini. A tres veus.
- 4 El Lliure pensament.—M. Aguiló.
- 5 Bon Cassador, a 4 veus d'En Morera.
- 6 Conferencia per Mn. Miquel Pomar.
- 7 Sorteig de 7 plagues d'Estalvis, entre els alumnes obrers de l'Escola del Círcol. (Llimosnes procedents del finit setmanari *Ca-Nostra*.)
- 8 A San Josep. (Poesía.)—J. Oliver.
- 9 Canigó.—Escolania Seràfica de San Francesc.
- 10 La Huelga de los herreros. D'En Coppée. (Monòlec)—M. Elvira.
- 11 Esperanza d'En Rossini. A tres veus.
- 12 Set de Deu. (Poesía.)—J. Estrany.
- 13 Poesía p'En Pere Riber.
- 14 El Príncipe per l'Escolania.
- 15 Parlament per la Presidencia.

¡Artríticos! Así como tras la tempestad viene la bonanza, así también tras los agudos dolores del reuma, ciática, arenillas, mal de piedra, cólicos nefríticos, neuralgias, etc., viene el reposo y la salud merced á un remedio tan valioso como la «Piperazina Dr. Grau». Es el mejor disolvente del ácido úrico.

Ajuntament

A pesar que no acostumem anar a les sessions de l'Ajuntament, així mateix de tant en quant ens solen arribar detalls d'elles a nostra Redacció; i més si's tracta de sessions tant *còmiques* com les dues passades. Se mos han entregades unes cuartilles, que traduïdes diven aixís:

En la sessió que tengué l'Ajuntament d'Inca dia 9 d'aqueix mes, el retgidor don Pau Morey, proposà que sa majoria Lliberal ves amb satisfacció que D. Francisco Llabrés fos estat absolt del procés que pesava damunt ell i per tant dit senyor quedava rehabilitat per a desempeñar el càrreg de retgidor.

S'aludí Sr. Llabrés davant tal proposició demanà sa paraula, dient que no poria menos d'agrair aquelles manifestacions, i tant més quant ell havia estat víctima (víctima!!) d'una campanya inicua per part de certes persones que no volia anomenar; i que (ara vé lo gros) felicitant-lo la majoria lliberal, implícitament lo felicitava tot Inca, (cà, homo?.) tota vegada que'l partit Lliberal representava casi tota la ciutat d'Inca. (!?)

Dita proposició pareix que no pogué ésser discutida el mateix dia, per quant l'Ajuntament té acordat que totes les proposicions quedin 8 dies damunt sa taula.

En la sessió de dijous passat, dia 16, després de tractar de distints assumtos, demanà la paraula don Juan Gelabert per contestar a les paraules del Sr. Llabrés i a la proposició del Sr. Morey i digué:

Que la proposició del Sr. Morey estava mal formulada i per tant era inatmissible per dues raons. 1.ª, perque ses proposicions no's porien fer més que al Ajuntament en massa i no a una fracció determinada, per impl'car això una desatenció an el demés retgadors del Consistori; i 2.ª perque l'Ajuntament no deu aficar-se a discutir assumtos particulars dels retgadors. Concretant-se'l Sr. Gelabert més an el cas, digué: manco se deu ventilar el fet escandalós (així el califica) de don Francesc Llabrés, que tant ha donat que xerrar, per quant e-hi ha el precedent de que, amb motiu del mateix fet, se presentà al Sr. Bal'le de llevors don Antoni Amer, una protesta contra el procedir del Sr. Llabrés i no se'n donà compte a l'Ajuntament per sostenir ell la mateixa doctrina que jo avui sosteng, de que'ls Ajuntaments son corporacions purament administratives i que no deven aficar-se en fets extrany's a la missió que los està encomanada.

I contestant an els conceptes que en la sessió passada vertí el Sr. Llabrés, el retgidor en l'us de la paraula, segueix d'aquesta manera:

Jo enteng, i així heu fas constar, que no és missió de cap de noltros, ni per res mos importa si o no va ésser inicua la campanya que ell diu se li ha feta. Però sí he de protestar, de que'l Sr. Llabrés vulgui tenir la representació de tota la ciutat d'Inca, i amb documents li demostraré que està ben lluny de tenir-la. En les eleccions en que se votà a don Juan Alzina per Diputat provincial, noltros teníem més vots que'ls lliberals; i si mos guanyaren d'alguns, va ésser en trampa, no legalment, ja heu sabeu voltros; i en les darreres eleccions de retgadors, fent tot l'esforç que pogueren, e-hi va haver estirades per dur a les urnes 800 vots; més com la ciutat d'Inca té 2000 electors, en queden 1200 que no estan amb sos lliberals. I per lo mateix jo no puc tolerar que V. Sr. Llabrés vengui aquí amb aqueix tò de jactancia a investir-se d'una representació que no té.

Aquí el Sr. Llabrés pert s'equilibri i en tò alsurat diu que té més vots que tots plegats.

El Sr. Bal'le, sens més recomendacions, aixecà la sessió.

Quatre mois de sa veritat an es Barbó i a tots es barbonisants sense barbaria

Es Barbó, avui damunt Es Gallet, torna fer *barbonades* de les seves; però no desfà cap dels conceptes i raonaments que li donàrem dissapte passat demunt «La Veu.»

Diu que més valdria que donassem la noticia que D. Francesc Llabrés ja no està processat. (Això ja mos ha dit varies vegades.)

Al número 56 de *La Veu d'Inca* se troba lo següent:

«Llegim a un periòdic de Ciutat que ha sigut revocat per la Audiencia l'auto de processament contra'l metge D. Francesc Llabrés.

Nosaltres respectam els fallos dels administradors de la Justicia.» etc.

Els periòdics que dugueren tal noticia no emplearen gaire més paraules que noltros; però la malicia d'es Barbó és tanta que no li dexa veure la planxa fenomenal que's fira.

I lo *cèlebre* del cas és que es Barbó mos ha atacats per un'altre cosa que dèim a la mateixa noticia i ara no se'n recorda d'ella.

Que és de vè que un mentidó ha de tenir bon cap. Això és aubardà sobre aubardà!

Barbó: no mos estireu sa llengo. Aceptam a fer un número extraordinari de tot lo publicat sobre l'assunto-Metge, a condició que també s'ha de publicar tot lo publicable, segons les lleis, del sumari que, segons vos deis, a mi me ha fet perdre la causa, (que no som duita). Los gastos d'impressió aniràn a càrreg de tots dos, mitat per hom.

Vos heu enganat, ¡no pensaveu que acceptassem vostro *reto!*

Respecte la contravèrsia pública a que me invitau, vos senyalau el punt o tema concret de lo que voleu discutir, i llevor ja respondré si o no accept posar-me a fir de vostra *contudent argumentació*. Perque si heu de dir que n'hi ha que figuren a la dreta i no van a missa o fan altres coses pitjors no hi haurà discussió, perque noltros tampoc estam conformes en lo seu procedir encara que sien de les dretes.

Ala, cantau clà i concret.

Deis, Barbó de la meva ànima, que és impropri de vostra persona enviar a fer *mesquindats de tal calanya*, davant ca-nostra, a varios menors i a vostro fill; però lo cert és que hi vengueren i que vos heu inventat sa *pólvora* d'aquesta bullèta xorca de tota gracia i que sou responsable de vostro fill, encara que no l'envieu.

¿No sé perque no heu de tenir valor de sostenir vostres actes?

Vos escusau diguent que vostro fill vé per aquí a pregonar Es Gallet perque hi ven molts de números. Mirau: avui ha passat tres o quatre vegades i en tot es carré no ha venut més que un número que noltros li hem comprat. ¡Escel'lent venta!

Vos encarragam que d'aquí an avant vengui el repartidor tots els dissaptes demati, i al cap-vespre, si mos dui's recapte que valgui la pena, ja rendreu un plat servit.

S'HORT DE SAN FRANCISC ESTA VENAL

INFORMES A CA SON AMO

Bartomeu Nicolau

Carrer de San Francesc.—Inca

Tip. M. Durán.—Inca.

SASTRERIA

—DE—

MANUEL PLAZA

VISTE BIEN Y BARATO

VERIFICA LAS PRUEBAS A LA HORA DE HACER EL ENCARGO

BONITA COLECCION DE

GÉNEROS PARA TRAJE Y ABRIGOS

Se liquidan calcetines,

corbatas, tirantes ligas.

Calle CADENA esquina a Plaza Sta. EULALIA

(ANTIGUA CONFITERIA ROSSELLÓ) PALMA.